

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	
ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΧΡΟΝΟΙ:	
Η γέννηση της ιδέας του κήπου	14
1.1 ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑ: Η μητέρα-εύφορη κοιλάδα	18
1.2 ΑΙΓΥΠΤΟΣ: Αρχαίοι αιγυπτιακοί κήποι	21
1.3 ΠΕΡΣΙΑ: Οι πρώτοι «παράδεισοι»	27
1.4 ΕΛΛΑΔΑ: Το τοπίο μέσα από τη φιλοσοφία και τη θρησκεία	29
1.4.1 Η εποχή του Χαλκού στον ελλαδικό χώρο	29
1.4.2 Αρχαιοελληνικός κόσμος:	
Μυθολογία και φύση, τέχνη, επιστήμη και πολιτισμός	31
1.5 ΡΩΜΑΪΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ: Η θέσπιση του οργανωμένου οικιακού και δημόσιου κήπου	41
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	
ΜΕΣΟΙ ΧΡΟΝΟΙ: Στο μεταίχμιο σκότους και φωτός	48
2.1 ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΣΜΟΣ:	
Στο σταυροδρόμι Δύσης και Ανατολής	50
2.2 ΔΥΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ: Ο «περίκλειστος» κήπος	57
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	
ΙΣΛΑΜΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ: Οι κήποι των απολαύσεων	66
3.1 ΑΡΑΒΙΚΗ ΙΣΠΑΝΙΑ: Οι πρώτοι μεσογειακοί κήποι	69
3.2 ΠΕΡΣΙΑ: Ο κήπος του Κορανίου	78
3.3 ΙΝΔΙΑ: Οι αυτοκρατορικοί κήποι των Μουγκάλ	80
3.4 ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ: Οι κήποι της τουλίπας και του κυπαρισσιού	84
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	
ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ ΚΑΙ ΜΠΑΡΟΚ:	
Τοπία του ορθολογισμού και του μεγαλείου	90
4.1 ΙΤΑΛΙΑ	92
4.1.1 Κήποι ιδιωτικών επαύλεων	94

4.1.2 Αστικές πλατείες (Piazza): Τοπία της αστικής ακμής	111
4.2 ΓΑΛΛΙΑ	116
4.2.1 Κήποι πύργων (châteaux): Οι πρώιμοι βασιλικοί κήποι	117
4.2.2 Κήποι ανακτόρων στο Παρίσι	120
4.2.3 Το γαλλικό Μπαρόκ και ο André Le Nôtre: Ο θρίαμβος του ανθρώπου στη φύση	124
4.2.4 «Γαλλικοί» κήποι σε βασιλικές κατοικίες της Ευρώπης	135
4.3. ΑΓΓΛΙΑ	145
4.3.1 Περίοδος Τυδώρ	148
4.3.2 Εποχή Ελισάβετ Α΄	150
4.3.3 Εποχή Ιακώβου Α΄ και περίοδος πολιτικής ρευστότητας	152
4.3.4 Απόγειο της αγγλικής αναγέννησης	154

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΚΗΠΟΙ ΤΟΥ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΥ:

Οι νατουραλιστικοί κήποι της Αγγλίας	160
5.1 ΤΑ ΙΕΡΑ ΤΕΡΑΤΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑΣ	168
5.2 ΑΡΧΕΤΥΠΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΕΞΟΧΗΣ	173

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΟΙ ΚΗΠΟΙ ΤΗΣ ΑΠΩ ΑΝΑΤΟΛΗΣ:

Τοπία αλληγορίας και συμβολισμού	192
6.1 Ο ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΤΟΠΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ: Κήποι της γεωμαντείας και της φιλοσοφίας	194
6.2 Ο ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΤΟΠΙΟΥ ΣΤΗΝ ΙΑΠΩΝΙΑ: Κήποι της περισυλλογής και της παράδοσης	210

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Ο ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΤΟΠΙΟΥ ΣΤΙΣ ΗΠΑ

ΑΠΟ ΤΟΝ 17ο ΕΩΣ ΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 20ού ΑΙΩΝΑ:

Η γέννηση ενός έθνους και των τοπίων του	226
7.1 ΑΠΟΙΚΙΑΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ: Οι ευρωπαϊκές επιρροές στην αμερικανική κηποτεχνία	231

ΤΟΠΙΑ ΚΑΙ ΚΗΠΟΙ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

7.1.1	Αστικός σχεδιασμός	234
7.1.2	Κήποι αστικών μονοκατοικιών	235
7.1.3	Φυτείες	237
7.2	Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΥ ΤΟΠΙΟΥ	241
7.2.1	Ο Andrew Jackson Downing και οι αγγλικές επιρροές στο σχεδιασμό του τοπίου	241
7.2.2	Αστικός σχεδιασμός και οι πρόδρομοι των δημόσιων πάρκων	243
7.2.3	Εκπαιδευτικά ιδρύματα	245
7.3	Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΥ: Frederick Law Olmsted Sr	246
7.3.1	Δημόσια πάρκα	247
7.3.2	Προαστιακοί οικισμοί	254
7.3.3	Εκθέσεις	256
7.3.4	Εθνικά Πάρκα	257
7.4	Η ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΕΞΟΧΙΚΗΣ ΕΠΑΥΛΗΣ (Country Place Era) ΚΑΙ ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΟΡΦΗ ΠΟΛΗ (City Beautiful Movement)	260
7.5	Η ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΔΡΑΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΥ	267

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΝΕΟΚΛΑΣΙΚΑ ΚΑΙ ΡΟΜΑΝΤΙΚΑ ΤΟΠΙΑ:

Εκλεκτικιστικοί κήποι και πάρκα στην Ευρώπη του 19ου και των αρχών του 20ού αιώνα 268

8.1	«ΑΓΓΛΙΚΟΙ ΚΗΠΟΙ» ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ	278
8.2	Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΤΟΠΙΟΥ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΜΕΓΑΛΟΥΠΟΛΕΩΝ - ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΑΡΚΑ	282
8.3	Ο «ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΚΟΣ» ΡΥΘΜΟΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΟΠΙΟΥ	289
8.4	ΑΝΑΒΙΩΣΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΑΞΕΙΣ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΩΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΤΑΣΕΩΝ ΣΤΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ 20ο ΑΙΩΝΑ	290
8.4.1	Αναβίωση μπαρόκ κήπων	291
8.4.2	Το κίνημα Arts & Crafts	295
8.4.3	Ο «ιταλοπρεπής» κήπος	309
8.4.4	Ο εκλεκτικισμός στην κηποτεχνία	317
8.5	ΕΠΙΡΡΟΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΥ 19ου ΑΙΩΝΑ	322

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΣΕ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ «ΝΕΩΤΕΡΙΚΩΝ» ΤΟΠΙΩΝ.

Η μεταβολή του 20ού αιώνα 330

9.1 ΟΙ ΚΗΠΟΥΠΟΛΕΙΣ ΣΤΗ Μ. ΒΡΕΤΑΝΝΙΑ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΗΠΑ	334
9.2 Ο «ΦΥΣΙΚΟΣ» ΚΗΠΟΣ ΚΑΙ Η ΣΤΡΟΦΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	338
9.3 Η ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΣΤΟ ΤΟΠΙΟ: Πειραματισμοί και προβληματισμοί	347
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10	
Η ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΟΠΙΟΥ ΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ 20ου ΑΙΩΝΑ: Η συνύπαρξη ανθρώπου, περιβάλλοντος και τεχνολογίας	370
10.1. ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΤΟΥ ΤΟΠΙΟΥ (1930-1960)	372
10.2 ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΙ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΟΥ (1960-2000): Μεταμοντερνισμός - Νεωτερικές τάσεις	397
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	442
ΓΛΩΣΣΑΡΙ	444
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	450
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ	458